

Protokół kontroli kompleksowej przeprowadzonej w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom w podeszłym wieku pn. „Dom Seniora Familia”

Jednostka kontrolowana:

„Dom Seniora Familia”

Sitno 1B

78-400 Szczecinek

Podmiot prowadzący:

Rajpol Sp. z o.o.

Sitno 1B

78-400 Szczecinek

Regon: 321510505

NIP: 6731897462

Osoba kierująca placówką:

Jarosław Chmura – Dyrektor placówki „Dom Seniora Familia”

Kontrolujący:

Ewa Golińczak – główny specjalista w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej, osoba kierująca zespołem,

Dobrosława Woś – główny specjalista w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej, na podstawie upoważnienia Nr 65/2022 z dnia 14 września 2022 r.

Kontrolerzy złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie ich z kontroli.

(akta kontroli str. 1-3)

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 26, 28-29 września 2022 r.

Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w siedzibie jednostki.

Kontrolowana jednostka oraz podmiot prowadzący powiadomione zostały o terminie przeprowadzenia kontroli, zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r., poz. 2285).

(akta kontroli str. 4-7)

Przedmiot i okres kontroli:

Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące jakości działalności placówki, w zakresie spełnienia standardów określonych w art. 68, 68a, 68b i 68c ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.). Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do dnia kontroli.

Ustaleń zawartych w protokole dokonano na podstawie analizy przedłożonych dokumentów, informacji udzielanych przez osobę prowadzącą placówkę oraz oględzin placówki. Kontrola przeprowadzona została na podstawie *Programu kontroli kompleksowej w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.*

(akta kontroli str. 8-16)

Sposób prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz obowiązujący standard podstawowych usług świadczonych przez placówkę określa ustawa o pomocy społecznej. Zgodnie z art. 22 pkt 10 ustawy do zadań wojewody należy kontrola ww. placówek, w zakresie standardów usług socjalno-bytowych i przestrzegania praw

przebywających w nich osób, a także nad zgodnością zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Podczas kontroli analizie poddana została następująca tematyka:

1. Potrzeby bytowe:

- a) zapewnienie odpowiedniego miejsca zamieszkania i brak barier architektonicznych,
- b) wyżywienie i organizacja posiłków,
- c) utrzymanie czystości.

2. Usługi opiekuńcze:

- a) udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych i opieka higieniczna,
- b) pielęgnacja, w tym pielęgnacja w czasie choroby,
- c) niezbędna pomoc w załatwianiu spraw osobistych,
- d) kontakt z otoczeniem,
- e) pomoc w zakupie odzieży i obuwia.

3. Świadczenie usług w zakresie zapewnienia dostępu do świadczeń zdrowotnych.

4. Prowadzenie szczegółowej dokumentacji osób przebywających w placówce.

5. Umieszczenie w widocznym miejscu na budynku tablicy informacyjnej zawierającej informację o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numer wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę.

6. Umieszczenie na tablicy ogłoszeń znajdującej się w widocznym miejscu w budynku, informacji dotyczących zakresu działalności prowadzonej w placówce oraz podmiotu prowadzącego placówkę, w tym informacje o siedzibie lub miejscu zamieszkania podmiotu.

7. Struktura zatrudnienia i kwalifikacje osób zatrudnionych w placówce.

8. Przestrzeganie praw człowieka, w tym w szczególności prawa do godności, wolności, intymności i poczucia bezpieczeństwa.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z *Planem kontroli zewnętrznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na 2022 r.*

W czasie kontroli informacji i wyjaśnień udzielał Pan Jarosław Chmura – Dyrektor placówki „Dom Seniora Familia”.

Ustalenia ogólne.

Podmiot Rajpol Sp. z o.o. posiada wydane przez Wojewodę Zachodniopomorskiego zezwolenie (decyzja z dnia 21 sierpnia 2017 r., znak: K-S-1.9423.2.2.2017.IL wydana na czas nieokreślony) na prowadzenie placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom w podeszłym wieku, pod nazwą „Dom Seniora Familia”. Przedmiotem przeważającej działalności przedsiębiorcy jest pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych. Placówka „Dom Seniora Familia” zarejestrowana została w rejestrze placówek pod numerem 20 i przeznaczona jest na 72 miejsca.

(akta kontroli str. 17-22)

Organizacja i zasady działania Domu określone zostały w *Regulaminie organizacyjnym*. Zgodnie z treścią § 1 rozdziału V *Regulaminu* mieszkaniec Domu ma prawo m.in. do należytego i godnego traktowania, uzyskania właściwej pomocy w zaspokajaniu swoich

potrzeb, pomocy w rozwiązywaniu osobistych problemów, a także utrzymywania kontaktów z rodziną i bliskimi osobami.

(akta kontroli str. 23-29)

Podstawą świadczenia usług jest *Umowa o świadczeniu usług zapewniających całodobową opiekę w Domu Seniora Familia w Szczecinku* zawierana między podmiotem prowadzącym placówkę, a członkiem rodziny/opiekunem prawnym mieszkańca. Mieszkańcy placówki składają podpis pod oświadczeniem, że wyrażają zgodę na pobyt w placówce. Oświadczenie składane jest na umowie. Przedmiotem umowy jest m.in. zapewnienie osobom przebywającym w placówce całodobowego zakwaterowania, dostosowanego do indywidualnych potrzeb i stanu zdrowia pełnego wyżywienia, podstawowej opieki medycznej i rehabilitacyjnej, pielęgnację mającą na celu dbałość o kondycję fizyczną oraz inne działania ogólnorozwojowe.

(akta kontroli str. 30-33)

Zgodnie z wydanym zezwoleniem placówka „Dom Seniora Familia” przeznaczona jest na 72 miejsca. Ustalono, że w okresie objętym kontrolą liczba mieszkańców wahała się od 41 do 71 osób. W dniu rozpoczęcia kontroli w placówce przebywały 64 osoby. Stan liczby mieszkańców był zgodny w wydanym zezwoleniu.

(akta kontroli str. 34)

Z książki kontroli i przedłożonych dokumentów wynika, że w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 26 września 2022 r. w placówce przeprowadzone zostały 2 kontrole przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinku – nieprawidłowości nie stwierdzono. Placówka posiada pozytywne wyniki przeglądów:

- szczelności instalacji gazowej i urządzeń gazowych,
- sprawności urządzeń kominowych i podłączeń wentylacyjnych, spalinowych i dymowych,
- sprzętu p-poż.

(akta kontroli str. 35-47)

Ad.1. Usługi bytowe:

a) zapewnienie odpowiedniego miejsca zamieszkania i brak barier architektonicznych.

„Dom Seniora Familia” mieści się pod adresem Sitno 1B, 78-400 Szczecinek. Placówka zlokalizowana jest w pobliżu lasu, niedaleko drogi krajowej nr 20. Teren posesji, na której usytuowano placówkę jest w całości ogrodzony. Przy budynku znajduje się teren przeznaczony do rekreacji, na którym ustawiono ławki oraz wydzielono miejsce do grillowania i na rabaty.

Budynek jest trzykondygnacyjny, podpiwniczony. Wejście główne jest dwuskrzydłowe i oszklone, wyposażone w dzwonek. Wszystkie wejścia mają poziom zrównany z nawierzchnią przed budynkiem i są pozbawione progów. W budynku zainstalowano monitoring obejmujący swoim zasięgiem część zewnętrzną i ciągi komunikacyjne (schody i korytarze) oraz 5 pokoi mieszkalnych. W toku kontroli udostępniono kontrolującemu pisemne zgody osób zamieszkujących w tych pokojach na użycie monitoringu.

Wszystkie kondygnacje połączone są windą przystosowaną do przewozu osób niepełnosprawnych (ostatni przegląd sprawności windy – maj 2022 r.). Z windy prowadzi bezpośrednio wyjście także na zewnątrz budynku.

Schody wewnątrz budynku są szerokie i zabezpieczone poręczami.

Ciągi komunikacyjne wyłożone są powierzchnią o fakturze antypoślizgowej, na ścianach zamontowano poręcze.

W placówce jest zainstalowany system przyzywowo-alarmowy, z lampką sygnalizacyjną nad drzwiami do pokoi mieszkalnych, z instalacją przywoławczą w pokojach mieszkalnych i pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych. Centrala alarmowa znajduje się w recepcji oraz w pomieszczeniach osób dyżurujących na I oraz II piętrze.

Szerokość ciągów komunikacyjnych oraz otworów drzwiowych pozwala na swobodne poruszanie się osób na wózkach inwalidzkich lub korzystających z innego sprzętu ortopedycznego. Obiekt posiada instalację alarmu pożarowego i oddymiania.

Stwierdzono, że budynek i jego otoczenie pozbawione są barier architektonicznych.

Pomieszczenia ogólnodostępne.

Zgodnie z art. 68 ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej placówka powinna posiadać pokój dziennego pobytu służący jako jadalnia oraz pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia.

Podczas oględzin ustalono, że w placówce znajdują się dwa odrębne pomieszczeniaienne oraz dodatkowo jadalnia, a także pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia. Pomieszczenia te wyposażone są zgodnie z ich przeznaczeniem.

„Dom Seniora Familia” spełnia zatem w tym zakresie wymogi standardu.

(akta kontroli str. 50-51)

Pokoje mieszkalne

Zgodnie z art. 68 ust. 4 pkt 3 oraz ust. 4a ustawy o pomocy społecznej placówka powinna zapewniać pokoje mieszkalne - nie więcej niż trzyosobowe, a w przypadku, gdy pokój zajmują wyłącznie osoby leżące - pokój czteroosobowy. Pokój jednoosobowy powinien posiadać powierzchnię nie mniejszą niż 9 m², a pokoje wieloosobowe 6 m² w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Pokój uznaje się za spełniający wymaganą normę, jeśli odstępstwo od wymaganej powierzchni nie jest większe niż 5%.

„Dom Seniora Familia” zapewnia mieszkańcom 38 pokoi mieszkalnych, które znajdują się na I i II piętrze budynku. Na dzień kontroli struktura pokoi przedstawiała się następująco:

- 4 pokoje jednoosobowe,
- 34 pokoje dwuosobowe.

Z przedstawionej dokumentacji wynika, że powierzchnia każdego pokoju wynosi 20 m², a zatem powierzchnia przypadająca na jednego mieszkańca spełnia wymogi określone standardem (powierzchnia przypadająca na jednego mieszkańca w pokojach dwuosobowych 10 m²). Pokoje wyposażone są w tapczany lub łóżka rehabilitacyjne sterowane elektrycznie, szafki nocne, szafy ubraniowe, krzesła, stół, telewizor.

W toku kontroli przeprowadzono oględziny placówki. Stwierdzono, że wizytowane pokoje były odpowiednio wyposażone, czyste, jasne i doświetlone naturalnym światłem.

(akta kontroli str. 48-49)

Pomieszczenia sanitarne

Zgodnie z art. 68 ust. 5 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej placówka powinna posiadać jedną łazienkę dla nie więcej niż pięciu osób i jedną toaletę dla nie więcej niż czterech osób. Pomieszczenia te powinny być wyposażone w uchwyty ułatwiające osobom mniej sprawnym korzystanie z tych pomieszczeń.

W trakcie oględzin ustalono, że do dyspozycji mieszkańców pozostaje 40 łazienek (w tym:

38 łazienek przy pokojach mieszkalnych i 2 łazienki ogólnodostępne), wyposażonych w 38 natrysków i 2 wanny. W każdej łazience znajduje się oczko wc, w placówce znajdują się ponadto 4 toalety ogólnodostępne dla mieszkańców.

Na każdą łazienkę przypadają nie więcej niż 2 osoby, a na każdą toaletę również nie więcej niż 2 osoby. Łazienki znajdujące się przy wizytowanych pokojach mieszkalnych wyposażone były w środki higieniczne np. papier toaletowy, mydło, szczoteczki, kosmetyki. Pomieszczenia sanitarne wyposażono w uchwyty ułatwiające korzystanie z urządzeń sanitarnych osobom niepełnosprawnym.

„Dom Seniora Familia” zapewnia odrębne pomieszczenia sanitarne dla personelu, w tym 4 łazienki i 6 oczek wc.

Należy stwierdzić, że w placówce zapewnione są warunki sanitarne zgodne z wymogami standardu.

(akta kontroli str. 50-51)

Podczas kontroli dokonano oględzin placówki – sporządzono *Protokół z oględzin placówki „Dom Seniora Familia” – 28 września 2022 r.*

(akta kontroli str. 52-56)

b) wyżywienie i organizacja posiłków.

Zgodnie z art. 68 ust. 6 pkt 1-4 ustawy o pomocy społecznej placówka powinna zapewniać co najmniej 3 posiłki dziennie, w tym posiłki dietetyczne zgodnie ze wskazaniem lekarza; przerwę między posiłkami nie krótszą niż 4 godziny, przy czym ostatni posiłek nie powinien być podawany wcześniej niż o godzinie 18; dostęp do drobnych posiłków i napojów między posiłkami oraz możliwość spożywania posiłków w pokoju mieszkalnym, w razie potrzeby karmienie.

Z przedłożonej dokumentacji dotyczącej *Organizacji żywienia* wynika, że mieszkańcom zapewnia się dziennie 3 posiłki podstawowe (śniadanie, obiad i kolację), oraz posiłki dodatkowe: II śniadanie i podwieczorek.

Posiłki podstawowe wydawane są w następujących godzinach: śniadanie – 8.30, obiad – 13.30 i kolacja – 18.00. Przerwy między posiłkami są nie krótsze niż 4 godziny i ostatni posiłek podawany jest nie wcześniej niż o godzinie 18, co jest zgodne z art. 68 ust. 6 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej.

Posiłki przygotowywane są w kuchni działającej na terenie placówki. Do obsługi kuchni placówka zatrudnia cztery osoby. Ciepłe napoje oraz dodatkowe drobne posiłki przygotowywane są przez opiekunów na prośbę pensjonariusza. Posiłki podawane są w jadalni oraz pokoju dziennego pobytu, istnieje również możliwość spożywania posiłków w pokoju mieszkalnym, a w razie potrzeby - karmienia. W trakcie kontroli ustalono, że 16 osób korzysta z diety. Ponadto, z przedstawionej dokumentacji wynika, że 10 mieszkańców wymaga pomocy podczas jedzenia.

Analiza przedstawionych w toku kontroli przykładowych jadłospisów wykazała, że osobom zamieszkującym w Domu Seniora podawane są produkty z różnych grup spożywczych. Potrawy są zróżnicowane. Wśród dań znajdują się zupy, mięsa w różnej postaci, pieczywo, wędliny, sałatki, nabiał, zupy mleczne. Podawane są również warzywa i owoce.

(akta kontroli s. 57-87)

c) utrzymanie czystości.

Zgodnie z art. 68 ust. 6 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej placówka powinna zapewnić sprzątanie pomieszczeń, w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz dziennie.

Utrzymaniem czystości zajmuje się czterech pracowników zatrudnionych w placówce. Zgodnie z przedstawioną podczas kontroli informacją pokoje mieszkańców i toalety sprzątane są codziennie oraz w razie potrzeby.

Pranie pościeli i ręczników odbywa się w pralni znajdującej się na terenie Domu Seniora. W pralni mogą być prane także rzeczy osobiste mieszkańca, zgodnie z deklaracją złożoną przy przyjęciu.

(akta kontroli s. 88)

W trakcie kontroli pokoje mieszkańców, pomieszczenia sanitarne, pomieszczenia ogólnodostępne i pomieszczenia dodatkowe były utrzymane w czystości.

Ad.2. Usługi opiekuńcze.

Zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej opieka w placówce polega na świadczeniu przez całą dobę usług opiekuńczych zapewniających: udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych i pielęgnacji, w tym pielęgnacji w czasie choroby, opiekę higieniczną, niezbędną pomoc w załatwianiu spraw osobistych, kontakt z otoczeniem oraz zgodnie z art. 68 ust. 3 pkt 3 ustawy - pomoc w zakupie odzieży i obuwia.

a) Pomoc w czynnościach życia codziennego i opieka higieniczna.

W dniach kontroli w placówce przebywało 65 osób.

Struktura wiekowa mieszkańców przedstawiała się następująco:

- od 20 do 30 roku życia – 1 osoba,
- od 51 do 60 roku życia – 2 osoby,
- od 61 do 70 roku życia – 3 osoby,
- od 71 do 80 roku życia – 16 osób,
- od 81 do 90 roku życia – 34 osoby,
- od 91 do 100 roku życia – 9 osób.

Zgodnie z wydanym zezwoleniem placówka „Dom Seniora Familia” przeznaczona jest dla osób w podeszłym wieku, natomiast mieszkańcami placówki w dniach kontroli były również osoby poniżej 60 roku życia.

Wśród mieszkańców Domu 3 osoby to osoby leżące, 37 osób porusza się przy pomocy sprzętu ortopedycznego, natomiast 25 osób porusza się samodzielnie.

Ustalono, że pomocy w czynnościach życiowych udzielają opiekunki i opiekunowie medyczni (łącznie 18 osób) głównie poprzez: toaletę poranną i wieczorną, kąpiele, pomoc w ubieraniu się oraz pomoc w spożywaniu posiłków. Dodatkowo mogą być świadczone usługi fryzjerskie. W trakcie kontroli stwierdzono, że wśród mieszkańców Domu najwięcej osób korzysta z pomocy przy ubieraniu się, toalecie porannej i wieczornej oraz kąpieli.

Zgodnie z informacją *Opieka higieniczna* Dom Seniora dostarcza mieszkańcom środki higieny osobistej i przybory toaletowe takie jak: myjki, podkłady, szampony, mydła, papier toaletowy, maszynki do golenia, szczoteczki do zębów, grzebienie. Placówka zapewnia także środki czystości stosowane do utrzymania czystości w domu, proszki i płyny do prania, środki dezynfekcyjne.

Czynności wykonywane na rzecz mieszkańca odnotowywane są w kartach zmiany pampersów, wymiany pościeli i ręczników, książeczkach pomiaru ciśnienia i poziomu glukozy.

(akta kontroli s. 88-90)

b) Pielęgnacja, w tym pielęgnacja w czasie choroby.

W trakcie kontroli ustalono, że całodobowo usługi pielęgnacyjne na rzecz mieszkańców, w tym pielęgnację w czasie choroby świadczy osiemnaście osób personelu opiekuńczego oraz 1 pielęgniarka, 2 fizjoterapeutów, 1 instruktor terapii zajęciowej.

Z przedstawionej podczas kontroli informacji dotyczącej *Pielęgnacji w chorobie* wynika, że wobec mieszkańców, w zależności od ich stanu zdrowia i sprawności ruchowej świadczone są usługi pielęgnacyjne polegające głównie na: toalecie porannej i wieczornej, kąpaniu, zmianie pampersów, karmieniu, pojeniu, zmianie pozycji ciała osób leżących, przemieszczaniu, mierzeniu ciśnienia i poziomu glukozy. Do zadań pielęgniarki należy: podawanie insuliny, rozkładanie i podawanie leków wg zaleceń lekarza, współpraca z lekarzem rodzinnym i pielęgniarką środowiskową, organizacja szczepień, kontakt z rodzinami i przekazywanie informacji o stanie zdrowia, zmiana opatrunków, prowadzenie dokumentacji medycznej, realizacja recept.

Do zadań fizjoterapeutów należy dobór zabiegów fizykalnych i ćwiczeń z zakresu rehabilitacji ruchowej, prowadzenie rehabilitacji, wykonywanie masażu, pomoc w utrzymaniu bądź powrocie do samodzielności.

Dom wyposażony jest w sprzęt ortopedyczny w tym m.in. łóżka ortopedyczne, wózki inwalidzkie, krzesła i taborety kąpielowe oraz podnośniki.

(akta kontroli s. 91)

c) Niezbędna pomoc w załatwianiu spraw osobistych.

Placówka zobowiązana jest do zapewnienia swoim mieszkańcom pomocy w załatwianiu spraw osobistych. Jak wynika z przekazanych informacji personel Domu towarzyszy mieszkańcowi podczas załatwiania spraw osobistych.

(akta kontroli s. 93)

d) Kontakt z otoczeniem, organizacja czasu wolnego.

Placówka, dostosowując się do indywidualnych potrzeb mieszkańców, ich sprawności fizycznej, intelektualnej i stanu zdrowia, zapewnia kontakt z otoczeniem oraz organizuje im czas wolny. W ramach organizacji czasu wolnego w „Domu Seniora Familia” odbywają się zajęcia z terapii zajęciowej oraz ćwiczenia rehabilitacyjne i zabiegi z użyciem fizjoterapii. Mieszkańcy mają dostęp do telewizji, książek, prasy, a do dyspozycji pomieszczenia dziennego pobytu i teren rekreacyjny przy placówce. Pensjonariusze korzystają ze spacerów, organizowane są także wieczorki muzyczne i spotkania z lokalnymi twórcami.

Placówka zapewnia również kontakt z kapłanem oraz możliwość udziału w praktykach religijnych. Pensjonariusze mają zapewniony stały kontakt z rodzinami poprzez odwiedziny, wyjazdy do rodzin np. na święta, rozmowy telefoniczne (telefony prywatne, telefony w pokojach, telefony opiekunek), wideorozmowy przez internet.

W okresie stanu epidemii i związanej z tym koniecznością ochrony zdrowia mieszkańców przebywających w placówce, dom został zamknięty dla odwiedzających. Niemniej jednak mieszkańcy mogli bez ograniczeń korzystać z telefonu służbowego, dzięki któremu kontaktowali się z rodzinami. Zgodnie z uzyskaną informacją ograniczenia w kontaktach z otoczeniem zostały zniesione w związku z zaszczepieniem mieszkańców przeciwko

COVID-19 oraz normalizacją sytuacji epidemicznej.

(akta kontroli s. 94)

e) Pomoc w zakupie odzieży i obuwia.

Podczas kontroli ustalono, że zaopatrzenie pensjonariuszy w niezbędną odzież i obuwie zapewnia rodzina. W przypadku takiej konieczności personel placówki udziela mieszkańcowi pomocy przy zakupie niezbędnych rzeczy. Podczas oględzin placówki stwierdzono, że mieszkańcy ubrani byli schludnie i czysto, odpowiednio do pory roku.

(akta kontroli s. 93)

Ad. 3. Świadczenie usług w zakresie zapewnienia dostępu do świadczeń zdrowotnych.

Zgodnie z art. 68 ust. 3 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej placówka powinna zapewnić pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych.

Zgodnie z przedstawioną podczas kontroli informacją *Pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych* wszyscy mieszkańcy „Domu Seniora Familia” zadeklarowani są do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz pielęgniarki środowiskowej. Lekarz POZ świadczy wizyty domowe, zleca wykonanie badań laboratoryjnych, wystawia skierowanie do lekarza specjalisty, wnioski na zaopatrzenie medyczne. W razie konieczności personel placówki organizuje mieszkańcowi dowóz do lekarza specjalisty. W sytuacjach nagłego zagrożenia życia i zdrowia wzywane jest pogotowie ratunkowe. Za zapewnienie ciągłości przyjmowania leków oraz ich podawanie, a także informowanie rodzin o kończących się lekach i stanie zdrowia podopiecznego odpowiedzialna jest pielęgniarka.

Stwierdza się, że placówka umożliwia mieszkańcom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych.

(akta kontroli s. 92)

Ad. 4. Dokumentacja osób przebywających w placówce.

Zgodnie z art. 68a pkt 1 ustawy o pomocy społecznej podmiot prowadzący placówkę jest obowiązany prowadzić szczegółową dokumentację osób przebywających w placówce, zawierającą:

- umowę o świadczenie usług w placówce;
- dane identyfikacyjne osób przebywających w placówce;
- imię i nazwisko opiekuna prawnego lub kuratora osoby przebywającej w placówce, jeżeli został ustanowiony;
- informacje dotyczące stanu zdrowia osoby przebywającej w placówce;
- dane kontaktowe, takie jak: adres zamieszkania i numer telefonu najbliższej rodziny, opiekuna prawnego lub innych osób wskazanych przez osobę przebywającą w placówce;
- postanowienie sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia na umieszczenie w placówce – w przypadku osób ubezwłasnowolnionych całkowicie;
- zaświadczenie lekarza wskazujące zasadność ograniczenia osobom przebywającym w placówce możliwości samodzielnego opuszczenia terenu placówki;
- ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczenia terenu placówki i orzeczenia sądu opiekuńczego dotyczące ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczenia terenu placówki.

Dokonano analizy dokumentacji indywidualnej 10 mieszkańców.

Umowy i dane identyfikacyjne

Osoby przebywające w placówce przyjęte zostały do Domu na podstawie *Umowy*

o świadczeniu usług zapewniających całodobową opiekę w Domu Seniora Familia w Szczecinku.

Dokumentacja zawierała dane identyfikacyjne osób przebywających w placówce, dane identyfikacyjne najbliższej rodziny, w tym wskazanie osoby pełniącej funkcję opiekuna prawnego – w przypadku, gdy został ustanowiony.

Przy przyjęciu do placówki wypełniana jest karta informacyjna mieszkańca, z wyszczególnieniem danych osobowych, schorzeń i przyjmowanych leków oraz sporządzany jest spis rzeczy pensjonariusza.

(akta kontroli s. 95-127)

Dokumentacja dotycząca osób ubezwłasnowolnionych

Na dzień rozpoczęcia kontroli w placówce „Dom Seniora Familia” przebywało 6 osób ubezwłasnowolnionych całkowicie, z tego:

- w 3 kontrolowanych przypadkach osoby zostały ubezwłasnowolnione w trakcie pobytu w „Domu Seniora Familia”,
- w przypadku 1 osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie, do dokumentacji dołączona została kopia postanowienia sądu opiekuńczego dotyczącego udzielenia zezwolenia opiekunowi prawnemu na umieszczenie w domu pomocy społecznej, postanowienie zostało wydane po przyjęciu do placówki,
- w przypadku 2 osób ubezwłasnowolnionych całkowicie na dzień kontroli brak było postanowień sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia opiekunom prawnym na umieszczenie w placówce.

W myśl art. 68a pkt 1 lit. f ustawy o pomocy społecznej podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany prowadzić szczegółową dokumentację osób przebywających w placówce, zawierającą postanowienie sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia na umieszczenie w placówce – w przypadku osób ubezwłasnowolnionych całkowicie - przepisy w tym zakresie reguluje również art. 175 w związku z art. 156 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinnego i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1359).

Ponadto, zgodnie z art. 68 c ustawy o pomocy społecznej: *osoba ubezwłasnowolniona całkowicie może być umieszczona w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku za pisemną zgodą jej przedstawiciela ustawowego. Przedstawiciel ustawowy wyraża zgodę po uzyskaniu zezwolenia sądu opiekuńczego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie.* Wobec powyższego, przyjęcie do placówki osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie może nastąpić dopiero po uzyskaniu w tym zakresie zgody sądu opiekuńczego.

(akta kontroli s. 95-127)

Dokumentacja dotycząca stanu zdrowia osoby przebywającej w placówce.

W trakcie czynności kontrolnych analizie poddano dokumentację dotyczącą stanu zdrowia osób przebywających w placówce. Stwierdzono, że w kontrolowanych aktach mieszkańców znajdują się np. zaświadczenia lekarskie, kopie kart informacyjnych ze szpitala, zalecenia lekarskie dotyczące stosowania leków, wyniki badań laboratoryjnych, pomiary parametrów życiowych, wyniki badań i konsultacji specjalistycznych, potwierdzenie szczepienia.

Personel placówki prowadzi indywidualne karty: wymiany pościeli i ręczników, kąpeli, wymiany pampersów i pieluchomajtek. Prowadzona jest także dokumentacja dotycząca wykonywanych zabiegów fizjoterapeutycznych w formie *Indywidualnej karty rehabilitacji.*

(akta kontroli s. 95-127)

Zgodnie z art. 68 a ustawy o pomocy społecznej podmiot prowadzący placówkę całodobowej opieki zobowiązany jest prowadzić ewidencję przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych na terenie placówki, ze wskazaniem daty i zakresu tych świadczeń oraz danych świadczeniodawcy udzielającego świadczeń zdrowotnych oraz ewidencję przypadków stosowania na terenie placówki przymusu bezpośredniego, ze wskazaniem daty i zakresu tego środka.

W toku kontroli stwierdzono, że do kontroli jednostka nie prowadziła ewidencji przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych na terenie placówki. Ewidencja ta została założona w trakcie kontroli i przyjęto jej stosowanie. Z prowadzonego przez „Dom Seniora Familia” Rejestru przypadków zastosowania przymusu bezpośredniego wynika, że na terenie placówki nie stosowano przymusu bezpośredniego.

(akta kontroli s. 128-130)

Dokumentacja dotycząca ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczania placówki przez mieszkańca

Na podstawie art. 68 ust 2a-2e ustawy o pomocy społecznej w przypadku, gdy brak opieki zagraża życiu lub poważnie zagraża zdrowiu osoby przebywającej w placówce, będącej osobą z zaburzeniami psychicznymi, osoba kierująca tą placówką może ograniczyć możliwość samodzielnego opuszczania przez tę osobę terenu placówki na podstawie zaświadczenia lekarza wydanego na czas oznaczony, nie dłuższy niż 6 miesięcy, wskazującego zasadność takiego ograniczenia. Ograniczenie jest wydawane w formie pisemnej i zawiera wskazanie osoby, której to ograniczenie dotyczy, okresu, na jaki jest wydane, uzasadnienie ograniczenia oraz pouczenie o prawie do złożenia wniosku o uchylenie ograniczenia do sądu opiekuńczego, w którego okręgu znajduje się placówka. Ograniczenie doręcza się osobie przebywającej w placówce, a gdy jest ona osobą ubezwłasnowolnioną całkowicie, również jej przedstawicielowi ustawowemu. Doręczając ograniczenie, osoba kierująca placówką poucza osobę w niej przebywającą o prawie do złożenia wniosku o uchylenie ograniczenia. Informację o ograniczeniu osoba kierująca placówką przesyła do sądu opiekuńczego, w którego okręgu znajduje się placówka, w terminie 3 dni od dnia doręczenia ograniczenia osobie przebywającej w placówce.

W toku kontroli ustalono, że w odniesieniu do mieszkańców „Domu Seniora Familia” nie ograniczono możliwości samodzielnego opuszczania placówki.

(akta kontroli s. 34, 98-117)

Ad. 5. Umieszczenie w widocznym miejscu na budynku tablicy informacyjnej zawierającej informację o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numer wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę.

Zgodnie z art. 68a pkt 2 ustawy o pomocy społecznej podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany umieścić w widocznym miejscu na budynku, w którym prowadzi placówkę, tablicę informacyjną zawierającą informację o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numer wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

Kontrola wykazała, że przy wejściu do placówki znajduje się tablica zawierająca wymagane informacje.

(akta kontroli s. 131)

Ad. 6. Umieszczenie na tablicy ogłoszeń znajdującej się w widocznym miejscu w budynku, informacji dotyczących zakresu działalności prowadzonej w placówce oraz podmiotu prowadzącego placówkę.

Zgodnie z art. 68a pkt 3 podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany umieścić na tablicy ogłoszeń znajdującej się w widocznym miejscu w budynku, w którym prowadzi placówkę, informacje dotyczące:

- a) zakresu działalności prowadzonej w placówce,
- b) podmiotu prowadzącego placówkę, w tym informacje o siedzibie lub miejscu zamieszkania podmiotu.

Podczas wizytacji placówki stwierdzono, że na tablicy ogłoszeń umieszczonej w widocznym miejscu w budynku – przy wejściu do holu głównego – znajdują się wymagane informacje.

(akta kontroli s. 131)

Ad 7. Struktura zatrudnienia i kwalifikacje osób zatrudnionych w placówce.

Zgodnie z art. 68 a pkt 5 ustawy o pomocy społecznej podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany zapewnić, aby osoby wykonujące czynności opiekuńcze świadczyły pracę na podstawie umowy o pracę lub innej umowy w wymiarze nie mniej niż 1/3 pełnego wymiaru czasu pracy na jedną osobę przebywającą w placówce, nie mniej niż w wymiarze 4,5 pełnego wymiaru czasu pracy.

Podmioty prowadzące placówki całodobowej opieki, które uzyskały zgodę na ich prowadzenie przed 1 stycznia 2020 r. zatrudniają pracowników wykonujących czynności opiekuńcze od dnia 1 czerwca 2022 r. do dnia 31 maja 2023 r. w wymiarze nie mniejszym niż 1/4 pełnego wymiaru czasu pracy na jedną osobę przebywającą w placówce (podstawa prawna: ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego – Dz.U. z 2019 r. poz. 1690 ze zm.).

W dniach przeprowadzania kontroli w „Domu Seniora Familia” zatrudnione były 33 osoby, z czego czynności opiekuńcze wykonywały 22 osoby zatrudnione w łącznym wymiarze 22 etatów: 10 opiekunek, 6 opiekunek medycznych, 2 starsze opiekunki, 2 fizjoterapeutów, 1 instruktor terapii zajęciowej, 1 pielęgniarka - koordynator zespołu opiekuńczego.

Wskaźnik zatrudnienia tych osób w odniesieniu do liczby osób przebywających w placówce spełnia wymogi standardu. Domem kieruje Dyrektor, czynności administracyjne wykonywane są przez osobę zatrudnioną na stanowisku asystentka/sekretarka. Opiekunki/opiekunki medyczne pracują w systemie zmianowym (w godzinach 7-19 oraz 19-7). W porze dziennej pracę na rzecz mieszkańców świadczy 6 opiekunek/opiekunek medycznych (7-19), 2 fizjoterapeutów /7-14.45), pielęgniarka (7-15), instruktor terapii zajęciowej (10-18). W porze nocnej pracę świadczą 2 opiekunki/opiekunki medyczne.

W placówce zatrudnione są także 4 osoby pracujące w kuchni, konserwator oraz 4 osoby sprząające.

(akta kontroli s. 132-133)

Ad 8. Przestrzeganie praw mieszkańców

Prawa mieszkańców przebywających w placówce określone zostały w *Regulaminie Organizacyjnym* „Domu Seniora Familia”.

Zgodnie z treścią § 11 *Regulaminu* mieszkaniec Domu ma prawo m.in. do należytego i godnego traktowania przez pracowników Domu i innych mieszkańców, uzyskania właściwej pomocy w zaspokajaniu swoich potrzeb, pomocy w rozwiązywaniu osobistych problemów, a także utrzymywania kontaktów z rodziną i bliskimi osobami.

Mieszkaniec ma również prawo do uzyskania pełnej informacji o usługach świadczonych przez Dom i zasadach korzystania z nich. Przysługuje także prawo do zgłaszania skarg i wniosków oraz osobistych rozmów z Dyrektorem Domu. Mieszkańcy podpisem potwierdzają zgodę na zamieszkanie w placówce.

W ciągu dnia mieszkańcy mają możliwość skorzystania z zabiegów fizjoterapii, zajęć terapii zajęciowej oraz spacerów. Pensjonariuszom pozostawia się także czas wolny do wykorzystania wg indywidualnych upodobań. Przyjęte w jednostce procedury, np. postępowania w razie zgonu mieszkańca, nakazują personelowi wykonywanie czynności z poszanowaniem godności, intymności oraz dobra podopiecznych. Podczas oględzin Domu nie odebrano niepokojących sygnałów dotyczących naruszenia praw podopiecznych. Mieszkańcy nie wskazywali na przypadki łamania czy ograniczania ich praw w placówce.

(akta kontroli s. 134-136)

Na tym kontrolę zakończono i odnotowano w książce kontroli pod pozycją nr 16.

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność „Domu Seniora Familia” oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Opisane w treści protokołu nieprawidłowości dotyczyły: przyjmowania do placówki nie tylko osób w podeszłym wieku oraz przyjmowania osób ubezwłasnowolnionych całkowicie bez zgody sądu, co było spowodowane błędną interpretacją przepisów prawa. Nie miało to jednakże wpływu na jakość świadczonej opieki.

Zgodnie z § 1 ust. 2 *Regulaminu organizacyjnego* „Domu Seniora Familia” za prawidłowe funkcjonowanie placówki odpowiada Dyrektor Domu.

Przed podpisaniem protokołu kontroli, kontrolowany może zgłosić zastrzeżenia na piśmie co do jego treści, w ciągu 7 dni od daty otrzymania do podpisu.

Odmowa podpisania protokołu powinna być poprzedzona złożeniem pisemnych wyjaśnień przyczyn odmowy, co nie stanowi przeszkód do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

Protokół sporządzono w dniu 17 października 2022 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których egzemplarz oznaczony nr 1 pozostaje w jednostce kontrolowanej.

Miejscowość i data podpisania protokołu Szczecinek, 25.10.2022 r.

- właściwe podpisy na oryginale -

.....
Kierownik
jednostki kontrolowanej

.....
Kontrolujący

Oświadczam, że w dniu zostałem/łam zapoznany z treścią protokołu oraz otrzymałem/łam jeden jego egzemplarz.

.....
Kierownik
jednostki kontrolowanej